దశాబ్దాలు గడిచే కొద్దీ రాజకీయ, వైజ్ఞానిక, సామాజిక రంగాలన్నింటి పరివర్తనలో అనూహ్యమైన మార్పులు చోటు చేసుకుంటాయి. ఈ మార్పులన్నీ మనిషి జీవగతిపై ఆలోచనా రీతిపై ప్రభావం చూపిస్తూనే ఉంటాయి.

సమాజంలో, మానవ జీవితంలో వచ్చిన మార్పులే రచయితల భావసరళిని, ఆలోచనా శక్తిని ప్రభావితం చేస్తాయి. తత్ఫలితంగా రచయిత ఎన్నుకొనే ఇతివృత్తం మారుతుంది. సమస్యల స్వరూపం మారుతుంది. రచనా సంవిధానం మారుతుంది. ఏది మారినా మౌలికమైన సాహిత్యపు విలువలు, జీవితపు విలువలు మారవు. మారని ఈ విలువలున్న కథైనా, నవలైనా మరే ఇతర రచనైనా అది ఈతరం రచయిత రచించినదైనాగానీ సాహిత్యాభిమానుల ఆదరణను చూరగొంటుంది. కాలాతీతమైన విలువల్ని ఆవిష్కరిస్తుంది. అందులో సందేహం లేదు.

ఈ విలువల్ని ఎత్తిచూపే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఈనాటి కథకుల విలువైన రచనల్ని ఆహ్వానం మీకు అందిస్తోంది.

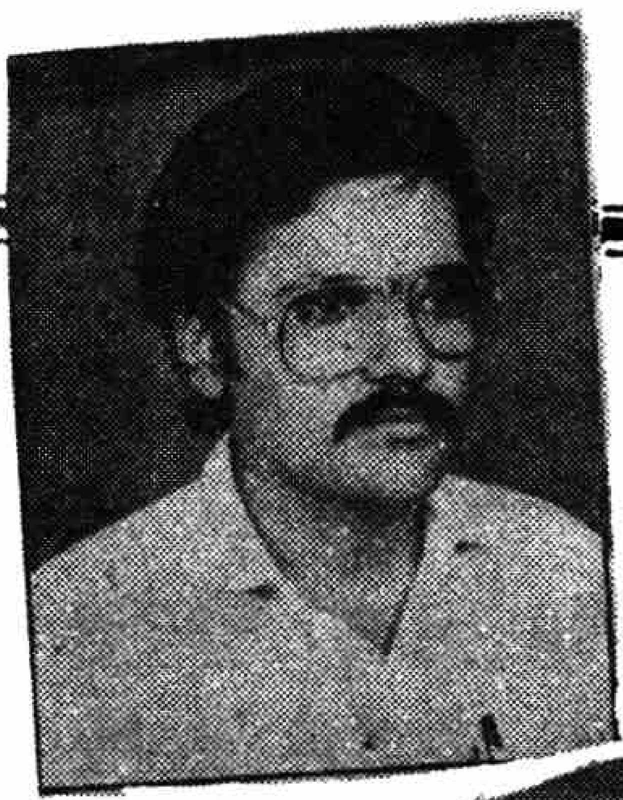

సన్నపురెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి

అమ్మనే...

మా రాం చేస్తోన్న తమ్ముణ్ణి స్కూల్ వద్దకు వెంటబెట్టుకొచ్చింది తొలిసారిగా ఆమె. తుమ్మెద రెక్కల్లాంటి కనురెప్పల్ని పైకెత్తి నాకేసి ఓసారి చూసి తమ్ముణ్ణి అప్పగించి వెళ్ళింది.

ఆమె వెళ్ళింది గాని ఆమె రూపం నా కళ్ళ గుమ్మంలో చాలాసేపు అలాగే నిల్చుండిపోయింది. ఇన్నిరోజులుగా స్కూల్‌కు వస్తున్నా నాకేనాడూ కన్పించలేదామె. రాగిచేలో ఏపుగా పెరిగి నిండుగా పూసిన ఆవాలమండలాగుంది.

మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలనిపించే అందం ఆమెది.

తర్వాత పదిరోజులగ్గాని ఆమెను చూసే అవకాశం కలుగలేదు.

ఆమె తమ్ముడు సుధాకర్ స్కూల్‌కి రాలేదు ఆరోజు. అంతకు ముందురోజు కూడా రాలేదు. పిల్లజవాన్లను పంపాను. ఉత్తచేతుల్తో తిరిగొచ్చారు వాళ్ళు. అర్ధగంట తర్వాత ఆమె వెంటబెట్టుకొచ్చింది.

"నిన్న మిరపపండ్ల కల్లంకాడ కావిలున్నేడు సార్. ఈ రోజు నువ్వు కొడ్తావని రాలే. కొట్టగాకు సార్!" అందామె నవ్వు మొహాన్ని క్షణం నాకేసి తిప్పి తిరిగి వాడికేసి వంచుకొంటూ.

"బడికి ఎగ్గొట్టించింది కాకుండా మళ్ళీ మామీద అపనిందలా?" అన్నాను నేను నవ్వుతూ.

ఆమె చూపుల్ని నాకేసి ఎత్తింది భారంగా "ఏం జెయ్యాలసార్! అందరం మిరపగాయలు కొయ్యను బోవాల్సొచ్చె. వాణ్ణెకాడ కావిలుండాల గదా ఎవరోకరు. నోటికాడికొచ్చిన పంటయిపోయె."

"మరి యీరోజు?"

"ఏదాక అగసాట్లు బడ్తం సార్!" అంటూ వెళ్ళిందామె.

తర్వాత చాలాసార్లు స్కూల్ వద్ద కొచ్చిందామె. సుభద్రగా పరిచయం పెంచుకొంది. మాయిద్దరి మధ్య చనువు అధికమైంది.

మా హెడ్ టీచర్ రెణ్నెల్లు శెలవుబెట్టాడు. ఆయన భార్యకు గొంతుకింద గడ్డలేచి కాన్సర్‌గా అనుమానమొచ్చి ఆపరేషన్ చేయాల్సిన పరిస్థితి వచ్చిందట. శెలవుపెట్టి కూడా పదిహేను రోజులు దాటింది. ఒక్కణ్నే అవటం వల్ల సుభద్ర రాకపోకలకు చాలా ఫ్రీగా వుంది.

ఆమెతో మాట్లాడుతున్నంతసేపు గెట్టుమీద నిల్చుని పచ్చని పైరుమీది గాలితో ఒళ్ళంతా గిలిగింతలు పెట్టించుకున్నట్లుంటుంది. నీటిపంపు వద్ద నిల్చుని అందులోంచి దూకే నీళ్ళ గలగలలు వింటూ, శరీరాన్ని తాకే నీటి తుంపర్ల స్పర్శాసుఖాన్ని అనుభవిస్తున్నట్లే వుంటుంది.

మావూరి చేలల్లోకి చాలాసార్లు కూలికి కూడా వచ్చిందట.

మా యిల్లు కూడా తెలుసట.

"మీరు శెనక్కాయ ఎయ్యలేదా సార్?" అడిగింది.

"ఎవరు చేస్తారు సేద్యం? భూములన్నీ కోరుకు గుత్తకు ఇచ్చేశాం" చెప్పాను.

"ప్చ్.. యేసుంటే బాగుండు"

"ఏం?"

"కూలికొచ్చేదాన్ని గదా!" అంది నవ్వుతూ.

"నాక్కూడా అన్పిస్తోందిప్పుడు స్వంతంగా సాగుచేయించి వుంటే బావుండేదని. వచ్చే యేడాదికయినా స్వంతంగా రెండెకరాలు చెనక్కాయ వేస్తా" చెప్పాను.

"ఎందుకూ?"

"నిన్ను కూలికి రప్పించుకొనేందుకు"

ఫక్కున నవ్విందామె.

ఈ మధ్యకాలంలో స్కూల్‌వద్దకి సుభద్ర రాకపోకలు ఎక్కువైనాయి.

ఆమె వచ్చినపుడంతా మొహం మాడ్చుకొనే ఓ ఐదవతరగతి అమ్మాయి ఒకనాడు నావద్దకొచ్చి రహస్యంగా అంది "సార్! ఆమెతో మాట్లాడొద్దు"

"ఎందుకని?" అడిగాను ఆశ్చర్యంగా.

"మాట్లాడొద్దు. అంతే." అంది పెద్దముత్తయిదువలా.

"ఎందుకో చెప్పు" అడిగాను మళ్ళీ.

ఆ పిల్ల తనతోటి ఆడపిల్లల వద్ద కెళ్ళింది. "సెప్పేనామ్మేయ్?" అంటూ అడిగింది.

"ఏయ్ కూచో. అట్టాంటియి ఎట్ట జెపుతవే?" అంటూ కుచ్చెల్లు పట్టి లాగారు వాళ్ళు.

"ఏయ్ పద్మా! ఇలారా విషయమేంటో చెప్పు" అన్నాను ఆ పిల్లను పిల్చి.

"మొగోళ్ళకు సెప్పగూడదులే సార్!" అంటూ వెళ్ళికూచుందా పిల్ల.

"హతవిధీ!" అంటూ తలపట్టుక్కూచుండిపోయాను.

మళ్ళీరోజు సుభద్ర వచ్చి మాట్లాడి వెళ్ళింతర్వాత "యీామెకేమీ పన్లేదేమో రోజూ వస్తది" అంది పద్మావతి మూతి వంకర్లు తిప్పుతూ

సుభద్ర బళ్ళోకి వస్తే చాలు ముట్టుకొంటే ముడుచుకుపోయే అత్తపత్తి మొక్కే అవుతుంది పద్మ.

"నువ్వు మాట్లాడొద్దుసార్!" అంది నావద్దకొచ్చి గోముగా.

"కారణం చెప్పు" అన్నాను.

ఆ పిల్ల అటుఇటు చూసి, కొద్దిసేపు ఆలోచించి తర్వాత నా చెవిలో గుసగుసలాడింది "ఆమె అమ్మ మంచిదిగాదు. రాకాసి ముండ."

"ఓస్! అంతేనా?" అన్నట్లుగా చూశాను. "నేను మాట్లాడేది. వాళ్ళ

మ్మతో కాదుగదా!" అన్నాను.

"నీకెలా చెప్పాలబ్బా?" అన్నట్లుగా మొహంపెట్టింది.

"ఆమె కూడా మంచిదికాదు" అంది.

'ఏం జేసింది?"

"అదంతా చెప్పను. మంచిదికాదు. అంతే" అంటూ వెళ్ళి కూచుంది

తర్వాత కొద్దిసేపటికే వాకామె వచ్చింది. చింపిరి జుట్టుతో, నోటినిండా వక్కాకుతో ఎండిన రేగుకంప మండలా గుంది.

రావటంతోటే పెంకులు పగిలినట్లు
మాట్లాడింది
"మా పిల్లోడు బడికొచ్చాండడాగా
సారూ? అంటూ అడిగింది.
నేను పిల్లల వైపు చూశాను
'ఎవరన్నట్లుగా
లేచి నిల్చున్నాడు సుధాకర్
"ఆ రోజూ వస్తున్నాడమ్మా!" చెప్పాను
"యాడొచ్చాండు. వాల్లక్కి తోకమ్మటి
నారాయణా అంటూ తోడు రావాల"
అంటూ తుపుక్కున వూసింది
బడిముందే
"అట్లా అలవాటు చేసింది మరి"
"వాడంటే ఆయమ్మకి బో(ప్రేమలే
సారూ! శానా తెలివిగల్డి. నువు శానా
మంచోనివని సెబుతాంటది. బాగా
పలకరిస్చవంట. పిల్లోల్లకు బాగా
సదువు సెబుతావంట "
నేను నవ్వుతూ మౌనంగా
వుండిపోయాను
"వస్చాసారూ!" అంటూ వెళ్లిందామె.
లేచి బైటకొచ్చి చూశాను. ఆకుల మీద
అగ్గితెగులు మచ్చల్లా అసహ్యంగా బడి
ముంగిట్లో వక్కాకు మరకలు.
నాతో కొద్దిసేపయినా మాట్లాడి వెళ్లటం
సుభద్ర దినచర్యలో భాగమైంది.
మా వూరికి ఇక్కడికి రెండు కిలోమీటర్ల
దూరమే కావటం వల్ల రోజూ సైకిల్ లో
వస్తుంటాను. మధ్యాహ్నం అన్నానికి
కూడా ఇంటికెళ్లొస్తుంటాను.
ఒక రోజు సుభద్ర అంది "మద్దేన్నం
ఎండకు ఎండుతా పోయిరాకుంటే
యింత బువ్వ దెచ్చుకొంటేం?" అని
"ఎంత దూరముందని మావూరికి
ఇరవై నిమిషాల ప్రయాణం"
"ఎండకు ఏమంత ఖర్మ? "
ఆలోచించాను.
మళ్లీ రోజు ఆమె వచ్చినపుడు చెప్పాను
"నువ్వు చదువు నేర్చుకొంటానంటే
నేను అన్నం తెచ్చుకొంటా"
"నేనా?ఇప్పుడా!" ఆశ్చర్యంగా
ముక్కుమీద వేలేసుకొంది.
"అవును" దృఢంగా చెప్పాను.
"నాకెందుకులే సార్! సదువు " అంది
"నాకు మాత్రం మధ్యాహ్నపు
సుఖమెందుకు? ఎండలో మాడితేనే
బావుంటుందిగా!"
కొద్దిసేపు మౌనంగా నిల్చుంది-
మొక్కజొన్న కంకిలా.
తర్వాత అంది "సరేసార్!"
మళ్లీ రోజుట్నుంచి బళ్లోకి
వచ్చినపుడంతా పలక తీసికొంటోంది.
పనికెళ్లని రోజు మధ్యాహ్నం గంటసేపు
నా ఎదుటే గడుపుతుంది. అక్షరాలు
దిద్దుతుంది. ముచ్చటగా పలుకుతుంది.
రావని మొండికేసినపుడు బెత్తం వూపితే
భయం అభినయిస్తుంది.
ఏకోణాన్నించి చూసినా మెండుగా పెరిగి
నిండుగా పూసిన కందిచెట్టులా
వుంటుంది.

ఏదో జోకు మా మధ్య పేలి పగిలిన కడలికెరటాల్లా మేము నవ్వుకొంటోన్న రెండు మధ్యాహ్నాలు గుమ్మంలోకి వచ్చి తొంగి చూసి వెళ్ళింది ఆమె అమ్మ.

ఒకనాడంది "సారూ! నీకిద్దరూ ఆడపిల్లోల్లేనంటనే" అని.

"అవునమ్మా!"

"ఇంగేంపుడ్తా రబ్బా మొగపిల్లోల్లు?" అంది చింపిరి జుత్తులోకి వేళ్ళుజొనిపి గీరుతూ.

"మీ ఆడవాళ్లే అట్లంటే ఎట్లమ్మా?" అన్నాను.

"ఆడోల్లమయిందాన్నే అనేది. మాకట్టాలు మాకు దెలుస్చయ్. మీకేం దెలుస్చయ్?"

"మనచేతుల్లో లేదుగదా ఆడమగని పుట్టించటం."

"మల్లా పెండ్లిజేసుకో. మొగపిల్లోడు పుడ్తడు" అంటూ కిసుక్కున నవ్వి తుపుక్కున వూసి వెళ్ళిపోయిందామె.

"సార్! సార్! సుభద్ర గబ్బుది. వాళ్ళమ్మ అంతకన్నా గబ్బుది. వాల్లతో మాట్లాడగాకు సార్" షధ్మ నస.

మళ్ళీరోజు అన్నం తెచ్చుకోలేదు.

మధ్యాహ్నం ఇంటికెళ్ళాను. అన్నం తిని తిరిగి వస్తోంటే మా చేలకు ఇవతలగా జ్యోతివాగు జేడెల్లోంచి "సార్" అంటూ చిన్నకేక విన్పించింది. సైకిల్ నిలుపకుండానే వెనక్కి తిరిగి చూశాను. ఎవరూ కన్పించలేదు. వెళ్ళబోతున్నంతలో మళ్లీ అదేకేక "సార్!" అంటూ.

బ్రేకులు వేశాను. సైకిల్ రొదలో ఆ కంఠం స్పష్టంగా గుర్తుకు రాకున్నా అనుమానమొస్తోంది. సైకిల్ దిగి స్టాండువేసి అటుకేసి చూశాను.

జేడెల్లోంచి నడిచొస్తోంది సుభద్ర - ఎండదెబ్బకు సోలిపోతూ నెత్తిన కొమ్మల భారంతో మెల్లిగా అడుగువేసే జింకలా.

వగరుస్తూ సైకిల్ వద్దకొచ్చింది.

"చేలో అల్చందకాయలుంటే కోసుకొస్చాండ" అంటూ తలమీది గంపను కిందదించింది. దోరగా ముదిరి పసుపుప

చ్చగావున్న కాయల్ని ఏరి నా చేతబెట్టింది.

వాటిని వొల్చుకు తింటుంటే అడిగింది "బువ్వదెచ్చుకోలేదేం సార్?" అని.

"తెచ్చుకొని వుంటే ఇక్కడ అల్సం దకాయలు తినే ప్రాప్తం ఉండేది కాదు గదా!" అన్నాను నవ్వుతూ. "అవునూ! ఇవి సంక్రాంతి పడలకా?"

"ఆ..."

"దోసకాయల్లేవా చేలో?"

"లేవు. పెసరగాయలుండయ్' చెప్పింది.

"సరే. ఇక నేనొస్తా. బడి టైమైంది" చెప్పాను.

"సార్ సార్. ఒకమాట"

"ఏమిటి?"

"కాదననంటే అడుగుతా" నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అంది.

ఆమె చూపుల్లో చూపుల్ని క్షణ కాలం నిలిపి తర్వాత వంక జేడెలకేసి అలా అలా తిప్పి తిరిగి ఆమె కళ్ళల్లోకే గుచ్చుతూ "సరే" అన్నాను.

కొద్దిసేపు తటపటాయించింది ఆమె. తలొంచుకొని నేలను కాలితో గీరుతూ నిల్చుంది. హృదయాన్ని కమ్మిన సిగ్గు నీడలు ఆమె బుగ్గలదాకా పాకాయి. వేరుకందిన చెమ్మ ఆకుల ఉపరితలానికి పాకినట్లు.

తలెత్తి "ఎందుకులే సార్! నువ్వు పో. " అంది - గంప నెత్తికెత్తుకొనేందుకు ప్రయత్నిస్తూ.

"మీ ఆడోళ్లతో వచ్చే యిబ్బందంతా యిదే." అన్నాను తలపట్టుకొంటూ.

"కాదంటే ఏడుస్తారు. సులభంగా అంగీకరిస్తే బెట్టు చేస్తారు. బంగపడి, బతిమాలించుకొని బలవంతంగా వొప్పుకొంటేనే మీకు రుచి." అన్నాను చిరుకోపంతో.

"అడగాలంటే సిగ్గుగా వుందిసార్" అంది.

"పర్వాలేదు. అడుగు."

కొద్ది క్షణాలు తర్వాత సిగ్గు దిగమింగింది.

"నాకు ...... నాకు సైకిల్ ఎనక కూచోవాలనుంది" అంది.

ఫక్కున నవ్వాను నేను. "దీనికింత సిగ్గా?" అన్నాను.

తర్వాత అర్థమైంది అదెంత బరువైన కోరికో.

ఎవరైనా చూస్తే ఎన్ని అపోహలకు దారితీస్తుందని!

దారెంట చాలా దూరం పారజూశాను.

ఎవరూ కన్పించలేదు.

సైకిల్ ఎక్కి కింద కాలూని "ఎక్కు" అన్నాను.

మెల్లగా వెనక క్యారియర్ మీద కూచుంది సుభద్ర. గంప కాళ్ళమీద పెట్టుకొంది. ఒకచేత నాభుజం గట్టిగా పట్టుకొంది.

సైకిల్ ముందుకు దూకించాను. చిరకాల వాంఛ తీర్చుకొంటోన్న ఆమె హృదయ స్పందనల్ని వూహిస్తూ తొక్కుతున్నాను.

మలుపు తిరిగే సరికి కంపచెట్ల చాటున్నించి ఎదురయ్యాడు అవ్వూరి మనిషే.

వింతగా మావైపు చూశాడు. అరిచే ముందు శరీరాన్ని కుదించి మెడముందుకు చాచి చూసే కాకిలా చూశాడు.

ఆమెను దించేందుక్కూడా సమయంలేదు. అలాగే తొక్కుకొంటూ వెళ్ళసాగాను. అంకయ్యగారి బావికాడికి వచ్చే సరికి మరొక కాకికంట్లో పడ్డాము.

ఊరవతల ఆమెను దించి నేనొక్కణ్నే బడికివెళ్ళాను.

సాయంత్రానికే అర్థమైంది చాలా మంది చూపుల్లో కదలాడే వ్యంగ్య కిరణాల్ని గమనించి -- మా విషయం వూరందరికి తెలిసిందని.

గుండెల్లో బెరుగ్గా వుంది. ఎంత చెడ్డగా వూహించుకొంటున్నారో జనం!

మళ్ళీరోజు మధ్యాహ్నమంతా స్కూల్లోనే ఉండిపోయింది సుభద్ర. అన్నంలోకి చిక్కుడుకాయ పులుసుకూడా తెచ్చియిచ్చింది.

ఊర్లోవాళ్ల అవహేళనల్ని గురించి పట్టించుకొన్నట్లులేదు.

"నువ్వు అడగటం .... నేను సైకిల్లో ఎక్కించుకోవటం ...... వాళ్ళ కళ్లల్లో పడటం .... బావుంది ..... చాలాబావుంది. ఇప్పటికే ఎన్ని కథలు పుట్టుంటాయో?" అన్నాను విచారంగా.

"మనం తప్పుచేయ నప్పుడు భయమెందుకు సార్?" నిర్భీతిగా అంది నా కళ్లల్లోకి చూస్తూ.

"నిన్ను గురించే."

"నాకేం?"

"పెళ్లి కావలసిన దానివి. నలుగురూ నాలుగు రకాలుగా అనుకొంటే నీకే ఇబ్బంది గదా!" అన్నాను.

"ఎప్పుడు మాటలిని ఎనక్కుబొయ్యేటోల్లను జేసుకొనే కన్నా యిట్నే ఉండడం మేలుగాదేం సార్." అంది.

ఆమె మాటలకు విస్తుబోయాను.

సాయంత్రం వాళ్ళమ్మ వచ్చింది.

"ఏమ్మా! సుధాకర్ కోసమా?" అడిగాను.

"కాదు సారూ. సుబద్ర ఉందేమోనని." అంది నవ్వుతూ. ఆ నవ్వులో నాకేదో అసహజత్వం తోచింది.

"అయమ్మి ఎప్పుడూ బడియిడ్సి రాదంలే. ఏం మంత్రమేసినవో ఏమో? ఇంటికాడ లేకుంటే యీడుందనే వచ్చినా. యాడికి పంపిచ్చినవో సెప్పు సారూ!" అంది అదే నవ్వుతో.

ఎలుక గరిసెబండల్ని గీకుతోన్నప్పుడు వచ్చే శబ్దంలా ఆ నవ్వు నా వొళ్ళంతా కంపరం రేపింది.

"మద్నాహ్నం వచ్చిందమ్మా! తర్వాత రాలేదు." చెప్పాను.

"యాడికి బొయ్యిందబ్బా?" అంటూ వెనుదిరిగి వెళ్ళిందామె.

మా పద్మ తెగ నసపెడుతోంది ఆ అమ్మాకూతుర్లను చూసినపుడంతా.

సుభద్రను అడిగాను "ఒక పిల్ల నిన్ను గురించి చెడ్డగా చెప్పింది. విషయం మాత్రం చెప్పలేదు. నిజమేనా?" అని.

కొద్దిసేపు మౌనంగా వుండిపోయింది ఆమె.

తర్వాత అంది. "ఆయమ్మి సెప్పిందానికి ఎనక ఒక కత వుందిలే సార్! ఎప్పుడోకసారి నీకంతా సెబుతాలే. నీకుజెప్పకుంటే ఎవురికి జెప్పాల?"

సంక్రాంతి సెలవులొచ్చాయి.

సెలవుల్లో రెండు సార్లు తోట వద్ద కలిసిందామె. కళ్లాలనిండా ఎర్ర దుప్పట్లలా పరుచుకొన్న పండు మిరపల్ని గురించీ, వరికోతల గురించీ, పొద్దుతిరుగుడు పూవుల గురించీ ముచ్చట్లాడుకొన్నాము. నేర్చుకొన్న అక్షరాల్ని బావిగడ్డమీది అరుగు బండపై డిక్టేషన్ రాయించాను. పద్యాల్ని ఒప్పజెప్పించుకొన్నాను. చివరగా ఆ వూరి వాళ్ల కళ్లల్లో కూడా పడ్డాము.

సెలవులై పోయాయి.

మా హెడ్ టీచర్ కూడా స్కూల్‌లో జాయిన్ అయ్యాడు. ఆపరేషన్ సక్సెస్ అయ్యిందట. సంతోషంగా వున్నాడు.

మధ్యాహ్నం ఆయన ఇంటికెళ్లగానే, బడిముందు బోరింగ్ వద్ద మొహం, చేతులు కాళ్లు కడుక్కొని వచ్చి అన్నం కారియర్ బైటకు తీశాను.

అప్పుడే కాగితపు పొట్లాన్నొకదాన్ని గాజులచేయి కిటికీలో పెట్టి అదృశ్యమైంది. పొట్లం అందుకొని విప్పితే అలసంద వడలు.

"లోపలికిరా!" పిల్చాను.

"నేన్రాను" బైట్నించి విన్పించింది.

"నేనొస్తా" గట్టిగా అన్నాను.

సమాధానం లేదు.

కొద్దిసేపు నిరీక్షించి లేచి కిటికీగుండా బైటకు చూశాను.

ఎవ్వరూ లేరు.

ఆమె ప్రవర్తన ఆశ్చర్యంగా వుంది. అర్థం కాకుండా వుంది. సాయంత్రమంతా ఆ విషయమే మనస్సులో తొలుస్తూ వుంది.

బడి వదలి వూరు దాటగానే రెండవ తరగతి నర్సింహులు తండ్రి ఎదురయ్యాడు. మాటలు కలిపాడు. మాటల సందట్లో అడిగాడు. "సార్! నీకు రాండో

పెండ్లంటనే" అని.

ఆశ్చర్యపోయాను. "నాకు పెళ్లయి, ఐదేళ్లయింది. ఇద్దరాడ పిల్లలు కూడా." అన్నాను.

"తెల్సుసార్. మొగపిల్లోని కోసరం రొండో పెండ్లిజేసుకొంటాండడవంటనే"

"ఎవరన్నారయ్యా?"

"సుబ్బమ్మ .... అదే సుబద్ర అమ్మ. సుబద్రనే సేస్కోంటాండ వంటనే?"

అదిరి పడ్డాను. ముసిరే మేఘాల్ని చూసి వర్షమొస్తుందను కొన్నానుగాని, అంతగా అయితే వడగళ్లు రాల్తాయనుకొన్నాగానీ ...... యిలా హఠాత్తుగా పిడుగే పడుతుందనుకోలేదు.

ఏదో అర్థంగాని అనుమానం సుబ్బమ్మను చూస్తున్నప్పుడంతా మెదడును ఆవహిస్తుండేదిగాని .... దానికిలాంటి రూపం ఉంటుందనుకోలేదు.

"ఇద్దరాడపిల్లలకే ఆపరేషన్ చేయించానయ్యా! ఇంక నాకు పెళ్లెందుకు? పిల్లలెందుకు?" అన్నాను.

"ఏమోసార్! ఆమె అందరికీ సెబుతాంది" అంటూ తప్పుకొన్నాడు అతను.

మనసంతా చీకాకుగా వుంది. కొమ్మల్లోకి పాకుతోన్న గొంగళి పురుగు స్పర్శకు కంపించే వేరుశెనగ మొక్కలా వుంది నామెదడంతా.

మళ్లీ రోజు స్కూల్లో యీ విషయాన్నే కదిలించాడు మా హెడ్ టీచర్. "ఏమయ్యా రెడ్డీ! మా వూర్లో ఎవరి నోట విన్నా నీమాటే గదయ్యా!"

నలుగురు కూచుంటే చాలు - వాళ్ల మధ్య నీ ప్రస్తావనే వస్తోంది గదయ్యా!"అని.

అర్థమైంది. దొరికిపోయిన దొంగలా ఆయనకేసి చూశాను. మొహం వెలవెల బోయింది. గొంతు పెగల్లేదు.

ఇతరులకు తెలియటం వేరు. ఆయన నమ్మటం వేరు.

"ఏమంత ఘనకార్యం చేశానని సార్!" అన్నాను. నేను మాటకలిపిన తీరు నాకే ఎబ్బెట్టుగా వుంది.

"ఇంకేం చెయ్యాలయ్యా స్వామీ! నేనులేని యీ కొద్ది రోజుల్లోనే రెండో భార్యను వెతుక్కొన్నావంటే......" మొహమాటం లేకుండా అన్నాడు.

పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్టయింది గొంతులో.

"ఎవరన్నారు సార్?" అన్నాను

> సెలవల్లో రెండుసార్లు తోటవద్ద కలిసిందామె. కల్లాలనిండా ఎర్ర దుప్పట్లలా పరచుకొన్న ఎండుమిరపల్ని గురించి, వరి కోతల గురించి, ప్రొద్దు తిరుగుడు పూవుల గురించీ ముచ్చట్లాడుకొన్నాము. నేర్పుకొన్న అక్షరాలను బావిగడ్డమీద అరుగుబండపై డిక్టేషన్ రాయించాను. పద్యాల్ని ఒప్పజెప్పించుకొన్నాను. చివరగా ఆవూరి వాళ్ళ కళ్ళల్లో కూడ పడ్డాము.

తడువుకొంటూ. ఒళ్లంతా ముచ్చెమటలు పోశాయి.

"ఒకరనేదేమిటి? పుట్టిన పిల్లకానించి చచ్చే ముసలోడిదాకా .... ఆమెను రెండుసార్లు సైకిల్లో మీ వూరికి కూడా తీసికెళ్లావట. మీ భార్యకు చూపించి అనుమతి కూడా పొందావట. రోజూ మీకుంటకాడ, చేలకాడ కలుస్తున్నారంట. అల్లుని హోదాలో వాళ్లింటి కూరలు కూడా. బళ్లోకి తెప్పించుకొంటున్నావట."

ఊపిరి పీల్చుకోవటం కష్టమైంది నాకు -- కొద్దిక్షణాలు.

తేరుకొని "అబద్దం సార్" అన్నాను.

"అబద్దమైతే - మధ్యాహ్నాలు వూరికెళ్ళేవాడివి. ఇప్పుడు అన్నమెందుకు తెచ్చుకుంటున్నట్లు?" నవ్వుతూ ప్రశ్నించారు.

కొద్దిసేపు మౌనంగా ఉండిపోయాను. తర్వాత తలెత్తి ఆయనకేసి చూస్తూ "మీరు విన్నదొకటి. జరిగింది మరొకటి సార్! సమయమొచ్చినప్పుడ సలు విషయం ఉన్నదున్నట్లు చెబుతా. అంతవరకు యీ విషయాన్ని గురించి నన్నేమీ అడక్కండి సార్!" అన్నాను అర్థింపుగా

కొద్ది క్షణాలు నా కళ్ళల్లోకి తదేకంగా చూసి "అలాగే...." అన్నారు ఆయన

ఊరివారెవరు కన్పించినా మొహం చాటేసుకుంటున్నాను. పిల్లల తల్లి దండ్రులెవరైనా స్కూల్లో కొస్తే వాళ్ళు వెళ్ళేంత వరకు నా అవస్థ వర్ణనాతీతం. ఏ క్షణంలో ఆ విషయం బాంబులా పేలుతుందోనని క్షణ క్షణం ఉద్విగ్నంగా ఉంటుంది.

ఇంటికెళ్ళినా అదే ఆలోచన. నిద్ర సరిగా పట్టడంలేదు. సగం రాత్రి లేచి దొడ్లోకెళ్ళొచ్చిన మా ఆవిడ నాకేసి చూసి "రాత్రంతా నిద్రబోకుండా మసల్తుండవే, కండ్లెర్రగా వుండాయి జరమొచ్చిందా?' ' అంటూ ఆదుర్దాగా నా చేయి అందుకుంది.

"ఏం లేదులే" అంటూ కళ్ళు మూసికొని మరోవేపు తిరిగాను. ఉదయం నిద్ర లేచింది మొదలు ఒళ్ళంతా నీరసంగా వుంది. సమయం గడిచేకొద్ది మనస్సులో పెరుగుతోన్న ఏదో ఆందోళన. అలవాటు పడ్డ పనుల్ని అప్రయత్నంగానే చేసికొంటూ చివరకు బడికి సిద్ధమయ్యాను.

గుండెల్లో ఒకటే అలజడి.

సైకిల్ తొక్కుతున్నానన్న మాటే గాని నా మనస్సు నాలో లేదు.

మాచేలు దాటి జ్యోతివాగు జేడెల

కాడికి వచ్చేసరికి ఎదురుగా ఇరవై గజాల దూరంలో ఆడమనిషి. తృటిలో పోల్చుకున్నాను. బ్రేకులు నొక్కి వెనక్కి తిప్పి పారిపోదామనుకున్నాను. సమయం తక్కువైంది! దూరం తగ్గిపోతుంది ఏదయితే అదవుతుందని బ్రేకేయకుండా దూసుకెళ్ళ సాగాను.

"నిలబడు సారు!" గట్టిగా అరుస్తూ పక్కకు తప్పుకొంది.

ఆగక తప్పింది కాదు. అమెను దాటి కొద్ది దూరం వెళ్ళి సైకిల్ ఆపి కాలు నేలమీదాన్చి వెనక్కి తిరిగి చూశాను.

నా గుండెల దడ దడ నాకే స్పష్టంగా విన్పిస్తోంది.

" నీతో మాట్లాడాల సారూ!" నా దగ్గరగా వస్తూ అందామె. సైకిల్ దిగాను. అమె మాట్లాడేదేమిటో నాకు బాగా తెలుసు. వినక తప్పదు. సమాధానం చెప్పక తప్పదు.

ముక్కు పుటాలు వొరుసుకు పోయేటట్లుగా గట్టిగా గాలి పీల్చి వదిలాను. ఏదో తెగింపు వచ్చింది మనస్సులో ఎప్పుడయినా తప్పదుగదా యీ పరిస్థితి!

"ఏం సారూ! తగ్గినట్లుండావ్!" అంది ఉపోద్ఘాతంగా తర్వాత ఐదు నిమిషాలు సేపు చేల గురించీ, పంట గురించీ, కరువు గురించీ, మాట్లాడింది. మరో పదినిమిషాసు ఆవూరి ఆడపిల్లల గురించీ, వారిలో అణిముత్యం లాంటి తన కూతురు సుభద్ర గురించీ మాట్లాడింది. వరుసలు కలిపింది. ఏ దారినుంచో నడిచొచ్చి నన్ను చుట్టరికం కలిపింది. తర్వాత అసలు విషయానికొచ్చింది.

"మా యమ్మికియ్యేడు! పెండ్లి జెయ్యాలను కుంటాండం సారూ!" అంది.

"చెయ్యండమ్మా! మంచిదే గదా." తప్పుకొనేందుకు దారెక్కడ దొరకుతుందా అని వెదకుతున్నాను నేను.

మాయంటోల్లకు ఆడపిల్ల పెండ్లి జెయ్యాలంటే మాటలా సారూ! ఆడికీ కయోకాలవో యిచ్చిసేజ్జామనుకున్నెం."

"ఎవరైనా ఉన్నారా? అంటే మేనరికంలాంటోల్లు"

"అ పిల్ల మేనత్త కొడుకే ఉండాడు సారూ! అద్దెకరా బూమిస్చామన్నెం సేసుకుంటానన్నెడు"

ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్నవాడికి కొయ్యముక్క దొరికినట్లు అన్పించింది నాకు.

"పిల్ల రడీగా వుంది. పిల్లోడూ రడీగా వున్నాడు. ఇంకేం పెండ్లిజేసేయండి" అన్నాను ఉత్సాహంగా

"అనాబట్ట యిప్పుడు మారాముల్లు బెడ్తాండడు" అంది.

"ఎందుకంట?"

"యాందేందో కూస్తాండడు. లోకమంతా నీయట్టాటోల్లుంటరా సారూ! మనిసితో మాట్లాడ్తే సెడ్డయితంగి."

"ఏమంటున్నాడు?"

కొద్దిసేపు వక్కాకు నమల్తూ నేల చూపులు చూస్తుండి పోయింది. మూటలోని సున్నాన్ని వేలితో తీసికొని ఎర్రటి గారపళ్ళకు రాచుకుంటూ తలెత్తింది.

"మాయమ్మి సెడిపొయ్యిందంట. వానెమ్మ వానెక్క పతివర్తలంట" విసురుగా అంది.

"సదువు జెప్పేటోడివి నీతో సావా సంగా మాట్లాడ్తే దాన్ని తప్పుబడ్తాండడు సారూ! నానోటితో సెప్పగూడ్దుగాని శానా యీనంగా మాట్లాడిండు రోజా నీకాడ పండుకుంటాం దంట సేలమ్మడి సెట్లమ్మడి మీరేనంట మావూర్నించి మీవూర్దాకా దోవంతా మీరేనంట. నువ్వు బడికొచ్చేది పిల్లోల్లకు సదువు జెప్పేదానికి గాదంట. ఆయమ్మికి అదేదో....పాటాలు జెప్పడానికంట" కిసుక్కున నవ్వింది.

ఏం మాట్లాడాలో తోచనలేదు నాకు.

"వాడు సేసుకోనన్నెడు నువ్వేందిరా మూడుగాసుల నాబట్టా. నీయబ్బాంటోల్లు వస్చరులే అన్జెప్పినా వూర్లో, సుట్టాల్లో వాల్లనూ యీల్లనూ ఇసారిచ్చినా 'మేనమామే వద్దన్నెడు మేమేడ జేస్కుంటం? ఆ సారుకే ఇచ్చి సెయ్యి.' అన్నెరు వాల్లూ వానిమాటే మాట్లాన్నెరు. నాకు తిక్కరేగి ఒరేయ్ నా బిడ్డ బంగార్రా అ బంగార్న్ని మీకిచ్చేదెవుర్రా ఆయమ్మికి సెప్పిన అద్దెకరా బూమిచ్చి సారుకే జేస్చా. మీకండ్లు కుట్టి సావాల - నాకొడుకుల్లారా అని తిట్టి వచ్చినా" అంది మూట విప్పి తమలపాకు తీసికుంటూ.

"సదువు జెప్పేటోడివి నీతో సావాసంగా మాట్లాడ్తే దాన్ని తప్పు బడ్తాండడు సారూ! నా నోటితో సెప్పగూడ్దుగాని శానా యీనంగా మాట్లాడిండు. రోజా నీకాడ పడుకుంటాందంట. సేలమ్మడి సెట్లమ్మడి మీరేనంట. మావూర్నించి మీ వూర్దాకా దోవంతా మీరేనంట. నువ్వు బడికొచ్చేది పిల్లోల్లకు సదువు జెప్పేదానికి గాదంట. ఆయమ్మికి అదేదో... పాటాలు జెప్పడానికంట." కిసుక్కున నవ్వింది.

పరిక్కంపలో యిరుకున్నట్లుంది నా పరిస్థితి. ఏవైపుకదిలినా వొల్లు చీరుకుపోతుంది.

"మాయమ్మికేం సారూ! కన్నొంకరా? కాలొంకరా? సేసుకో నీ పెండ్లాం ఇంట్లోజేస్చది యీయమ్మి సేలకాడ పన్జేస్చది. నీ బూములన్నీ సాగుజేయిస్చది" అంది నవ్వుతూ

"నాకెందుకమ్మా? పెళ్ళయి ఇద్దరు పిల్లలున్నవాణ్ని" చెప్పాను దైన్యంగా

నీ సావాసం బట్టే నాంకనే దానికి సెడ్డ పేరొచ్చింది. ఇప్పుడు దాన్నెవురు జేస్కొం టరు? నువ్వుదప్ప....అంది.

"నాకు మళ్లీ పెళ్ళేమిటి తల్లీ?" ఆమెకెట్లా చెప్పాలో అర్ధంకాకుండా వుంది. వెంటనే ఆమె మొహంలో రంగులు మారాయి.

"పెండ్లి జేసుకోందానికి దాన్ని నీ ఎనకెందుకు తిప్పకొన్నెవ్? దాని బతు కెందుకు నాశనం జేసినవ్?' ' అంది గట్టిగా

"మామూలుగా స్నేహం జేశానమ్మా! ఆమెపట్ల నాకెప్పుడూ చెడ్డ ఉద్దేశ్యం లేదు."

"సావాసం జేసేదానికి పెండ్లిగాని పిల్లే దొరికిందా? ఎవురన్నా మొగుడు సచ్చిన ముండను సూసుకోగూడదూ ఇదో సారూ! నువు మంచోడివని మంచిగా సెబు తాండ నీకు ఘాత్తరం తప్పదు. రేపు గ్రామంలో పంచాయితీ పెట్టిస్త. దాన్నెట్లా జేస్కోక పోతావో నేన్జూస్తా" అంటూ గంప తీసికొని వెనుదిరిగింది.

నాకు నోట మాట రాలేదు. మెల్లిగా సైకిల్ ఎక్కాను.

"సాని ముండనుకున్నెడేమో - పిల్లోడు - రోజూ సేలమ్మడి పండుకో డానికి ఏదేదో అనుకుంటూ వెల్తోంది."

నాకు శరీరమంతా కుంచించుక పోయింది. ఎవరన్నా వింటున్నారేమో నని అటు ఇటు చూశాను. ఎవరూ లేరు. బేజారెత్తిపోయాను అన్నివైపుల్నించి ముట్టడించబడ్డాను. పెద్ద గందరగోళం లేచేటట్లుంది.

నా దురదృష్టానికి నాకే అసహ్యమే స్తోంది.

పద్మ మాటలు విన్నాను కాను. పాపం ఆ పిల్ల నెత్తీ నోరు కొట్టుకు చెప్పింది.

ఈ గండాల్నించి బైటపడేదెలాగు?

విషయమంతా హెడ్ టీచర్‌కు చెప్పాను

అంతా విని దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడా యన

"రెడ్డి! తల్లి మంచిది కాదు. పిల్ల క్యారక్టర్ కూడా అంతే. ఆవు చేలో మేస్తే దూడ గెట్టునుంటుందా? ఈ వూర్లోకే పనికి మాలిన చరిత్రలు వాళ్లవి. నువ్వా వలలో చిక్కుకున్నావు. ఈ సమస్యనించి బైట పడాలంటే నెలో రెన్నెల్లో సెలవుబెట్టి, సెలవుల్లోనే ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకో" చెప్పాడు.

సమయానికి అంత మంచి సలహా యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నాను.

నాకు సుభద్ర మీద కూడా అను మానమేస్తుంది. ఈ కుట్రలో ఆమె కూడా భాగస్వామి అయుంటుందేమో తల్లి ఎత్తుగడలను తను అక్షరాలా అమలు పరిచిందేమో!

ఆమెతో మాట్లాడాలి. మనుష్యుల పట్ల ఇంకా తగ్గని నా నమ్మకపు పునాదుల గట్టితనాన్ని పరీక్షించుకోవాలి.

బడి వదిలేటపుడు సుధాకర్‌తో చెప్పి పంపాను "మీ అక్కను మాచేల కాడికి" రమ్మని.

నేను వూరి దారిబట్టాను. జ్యోతి వాగు జేడెలవద్ద దారి మళ్లించి సైకిల్‌ను వంకలో నిలిపి మాబావికట్ట మీద కూచు న్నాను.

ఆమె కోసం నిరీక్షిస్తున్నాను.

ఎందుకిలా ప్రవర్తించింది సుభద్ర? నేనెప్పుడూ ఆమెను ఓ అందమైన పూవు లాగే చూశాను. ముట్టకొంటే కందిపో తుందనే భయంతో దూరాన్నించే చూసి తన్మయం చెందాను. ఆమె కూడా నాపట్ల 'అలాంటి' భావం ఎప్పుడూ ప్రదర్శించ లేదు.

తన సహాయం లేకుండా తనతల్లి సమస్యను ఇంతగా రగిలించి వుంటుందా?

ఎంత ద్రోహచింతన సుభద్ర మన స్సులో! అందంగా వికసించి కీటకాల్ని ఆక ర్షించి పొట్టనబెట్టుకొనే మాంసాహారపు మొక్కలాగు.

రేపట్నుంచి ఎలాగూ స్కూల్‌కు వెళ్ళేది లేదు. సెలవులైపోయే లోపల ట్రాన్స్‌ఫర్‌కు ప్రయత్నించాలి. ఖచ్చితంగా ఆవూరు వదలాలి. ఆ నోళ్లకు దూరంగా జరగాలి. జీవితంలో మరెప్పుడూ నా దిక్కుమాలిన కవితా హృదయాన్ని ఎక్క డంటే అక్కడ పారేసుకొని ఇలాంటి కష్టా ల్నికొని తెచ్చుకోకూడదు.

ఆమె వస్తూ కన్పించింది. వెనకే పిల్లాడు కూడా.

రేగుపళ్ళు కోసుకు రమ్మని మా కుంటలోకి పంపిచాను వాణ్ని. రేగు చెట్లు యీడుబోవచ్చాయి. జేబునిండా ఏరుకోవా లన్నా చాలాటైం పడుతుంది.

"ఎందుకు రమ్మన్నావంట?" నాకేసి చూస్తూ అంది.

మహాకోపంగా వుంది నాకు. "ఏమి టదంతా? ఎన్నాళ్లనించి మనస్సులో పెట్టు కొని చేశావు?" అన్నాను.

"నేనేం చెయ్యలేదు" అంది తలొం చుకొని.

ఇంకా అమాయకత్వం నటిస్తోన్నం దుకు కోపం నా ముక్కుపుటాల్ని ఛేదిం చుకొని ఎగిసింది.

"ఏమీ చెయ్యలేదా?" అడిగాను తీక్షణంగా. "నన్ను మోసం చెయ్యలేదా? నామాటల్ని మోసం చెయ్యలేదా? నా స్నేహాన్నే మోసం చెయ్యలేదా?" అరి చాను.

"నేనేమీ సెయ్యలేదు సార్! నాకేమీ తెల్దు సార్".

"నిన్నెప్పుడైనా నేను ముట్టుకొ న్నానా? పండుకోను రమ్మని పిలి చానా? పెళ్లాడతానని చెప్పానా? ఎందు కిలా మోసం చేశావు?" కోపం రవరవ పెరుగుతోంది.

సుభద్ర గుడ్లెంట నీరుబికాయి. ఉబికి ఉబికి ఒక్కసారిగా గుండెతెగిన ప్రవాహంలా బుగ్గలమీదకు జారాయి. "సార్! నాకేం తెల్దుసార్! బతుకంతా నేనే మోసబోతాండ. నిన్ను మోసం జేసేంత సత్తవ లేదు సార్ నాకు." అంది గద్గదంగా.

సుభద్ర గుడ్లెంట నీరుబికాయి. ఉబికి ఉబికి ఒక్కసారిగా గుండెతెగిన ప్రవాహంగా బుగ్గలమీదకు జారాయి. "సార్! నాకేం తెల్దుసార్! బతుకంతా నేనే మోసబోతాండ. నిన్ను మోసం జేసేంత సత్తవ లేదు సార్ నాకు." అంది గద్గదంగా.

గోటితోతుంచిన గోంగూర కాడలా వాపోతోంది.

ఆశ్చర్యంతో నాకళ్లు ఆకర్ణాంతమూ విచ్చుకొన్నాయి.

"మాయమ్మ సేతిలో నేను మల్లా మోసపోయినా. గౌరవంగా బతికే నీపరువు గంగలో కలిపించినా. పాపిష్టిదాన్ని" అంది.

నాకు అయోమయంగా వుంది. "మీయమ్మ సేతిలో నువ్వు మోసపోటం ఏమిటి?" అడిగాను నొసలు విరుస్తూ.

పైటతో కన్నీళ్లు తుడుచుకొందామె.

"నేను మంచిదాన్ని గాదని ఒక బడిపిల్ల సెప్పిందన్నవ్. యిసెయమేందని నన్నడిగినవ్. గ్యాపకముందే సార్?" రెండు క్షణాలు ఆగింది. "సమయమొచ్చింది గాబట్టి పెబుతాండ" అంది.

"మూడేండ్ల కింద మావూర్లో పిల్లోల్లంతా ఒకాయప్పకాడ బజన నేర్చుకొంటావున్నారు. ఆయప్పది మనకులంగాదు. వొగిసోడె. ఇరవై- ఐదేండ్లుంటయ్. నేను మనసిచ్చినా. ఆయప్పగూడా బోయిదిగా నన్నిష్టపడిండు. కండ్లు కనపరాని వయసు వల్ల ముందు సూపుగానక కాలు జారినం. అప్పటికే నాకు నెలదప్పింది. మా సంగత్తెలిసి మావాల్లంతా ఆయప్పను కొట్టి కాలు సెయ్యిర్సి వూర్లోంచి తరిమేసిన్రు. నేనేమీ సెయ్యలేక పొయ్యినా. పిచ్చెక్కిపొయ్యింది. సజ్జామనుకొన్నే సచ్చి స్సాదించేదేంది? వాల్లమీద కసిదీర్చుకోవాల బిడ్డను కనాల. బతుకులో పెండ్లే సేసుకోగూడదు. నాబరువు మోయ్యలేక యీాల్లే నన్ను తీసకపోయి ఆయప్పకాడ వదలి పెట్టి రావాల. అందుకె ఐదు నెలలయ్యేదాకా నా కడుపు సంగతి బైటబడకుండా సూసుకున్నె. అప్పుడు తెలిసినా మావోల్లు నన్నేం జెయ్యలేక పొయ్యింన్రు." చెప్పటం ఆపింది.

విస్తుబోయి చూస్తున్నాను ఆమెకేసి.

"ఊర్లో వాళ్లకు తెలీలేదా?" అడిగాను.

"నన్నింట్లోంచి బైటకు రాకుండా జేసిన్రు. అన్నీ లోపలే. బైటకు పోతే నన్నింట్లో బెట్టి వాకిలేసి బీగమేసి పోతరు. ఆడికి ఇరుగమ్మకు పొరుగమ్మకు తెలిసేట్టు జేసినా. అట్టాట్టా... నెలలైనాయి. ఎవురికీ తెలకుండా మంత్రసాన్ని పిల్సింది మాయమ్మ. నా నోరు మూసిసప్పుడుగాకుండా కనేట్టు జేసిన్రు. నాకు బాదతో మబ్బుగమ్మింది. తెలివొచ్చి సూసుకొంటే వొల్లంతా పచ్చిపుండాల వుంది. సేత్తో పక్కతడిమి సూస్చే బిడ్డలేదు. ఆరాటంగా తలలేపి మంచమంతా సూసినా... బిడ్డలేదు... గుండె ఒక్కసారే 'ఢా'మ్మని పగిలినట్టయింది. గోదుగోడున ఏడ్సినా. నాబిడ్డను నాకిమ్మన్నె. నువ్వు రాచ్చేసి వన్నే. ఏమేమె దిట్టినా. పచ్చిబాలెంతరాల్నని గూడా సూడకుండా మాయమ్మనా నోరు మూసి కొట్టింది...."

"... మల్లదెల్సింది సారూ! .... నాబిడ్డను .... పానంతో వున్నె నాబిడ్డను... గుటికె తిప్పకోకుండా ఏడుస్చాందదని గొంతు పిసికిందెంట మాయమ్మ. ... దిబ్బలో బూడ్సొచ్చిందట... అది అమ్మగాదు సారూ... రాచ్చేసి"

రెప్పలార్చకుండా ఎటో చూస్తూ చెప్పకు పోతోంది. గతం తాలూకు దృశ్యాలు ఆమె కనుగుడ్లపై ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి కాబోలు కన్నీరు ధారంగా కారుతోంది. వాటిని తుడుచుకోనేందుకు కూడా ప్రయత్నం చేయలేదామె.

ఊపిరి పీల్చుకోవటం కూడా మరిచాను నేను.

"ఒక యేడాది ఇంట్లోంచి బైటకు రాలే నేను. గుండె గట్టి జేసుకొని మల్లా మామూలు మనిసినైనా. నాకు పెండ్లిజెయ్యాలని మాయమ్మ శానాసమ్మందాలు సూసింది. ఎవురూ ముందుకు రాలే. వచ్చినోల్లను నేను సెడగొడతావున్నె. నేను పెండ్లే వద్దనుకున్నే. వూర్లో శానామంది నన్ను సెనకాలని సూసిన్రు. నామనసు రాయైపోయింది. మల్లా యింత కాలానికి నీకాడే నేను బ్రతికినా. నువ్వే నాకు వూపిరిబోసినవ్. మనిద్దర్ని జూసి మాయమ్మ తలకాయలో పురుగులు కదిల్నెయ్. నన్ను నీకు ముడెయ్యాలనుకున్నది. నేనిట్ట పడతాననే

దగ్గర దగ్గర "వేవ్ లెంగ్స్" మీద పని చేస్తున్న రెండు రేడియో స్టేషన్లలో ఒకటి వ్యాయామం చేసే పద్ధతి వివరిస్తోంది. రెండోది నిమ్మకాయ ఊరగాయ పెట్టడం నేర్పుతోంది. ఈరెండు ప్రసారాలూ కలిసిపోయి ఒక రేడియోలో ఇలా వినిపిస్తోంది శ్రోతలకు:

"కాళ్ళూ చేతులూ బారజాపండి."

"వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా తరగండి."

"ముక్కుపొరలు పెద్దవి చేసి ఊపిరి బిగపట్టండి."

"అందులో రెండు గరిటెల కారం వెయ్యండి."

అనుకున్నది. నా బరువు దించుకోవాలను కున్నది. పెద్ద యెత్తేసింది."

"నాకు పెండ్లెందుకు సార్? నాకు పెండ్లెప్పుడో ఐపోయింది. నాకు మొగుడు అయప్పే. న్నాగుండా కాలుసెయ్యి యిరిపించుకొని ఎన్ని కట్టాలు బడ్తాం డడో? యాడుండడో? అనుకున్నె ప్పుడంతా నాగుండె పగిలిపోద్ది సార్... నువ్వు నాకు జీవం బోసిన తండ్రిలాం టోడివి సార్. నిన్ను అవమానించు తనా సార్?" అంటూ చేతుల్లో మొహం దాచుకొంది.

ఆమె దుఃఖం చూసి నా గుండెగో డలన్నీ ఒక్కసారిగా భూకంపం వచ్చినట్లు ఝల్లుమన్నాయి. పల్లుబిగబట్టి గట్టిగా ఎగ శ్వాస పీల్చినా ఆగలేదు. ఆ ప్రకంపన. తోసుకొచ్చి తోసుకొచ్చి కన్నీరుగా మారి కళ్లల్లోంచి ఉబికింది. దగ్గరగా వెళ్లి ఆమె తల నిమురుతూ "సుభద్రా! ఊరుకో. తెలీక అన్నాను. మీ అమ్మ ఇంత రాక్షసి అనుకోలేదు." అన్నాను.

భోరుమని ఏడుస్తూ నాగుండెల మీద తలఆన్చి అలాగే కిందకు దిగజారింది ఆమె.

రెండు భుజాలు పట్టుకొని లేవనెత్తి వీపు నిమిరి "ఇప్పుడతను ఏ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాడో నీకు రవ్వంతయినా తెలుసా?" అడిగాను.

"తెలీదు."

"సరే.. ఇక నువ్వింటికెళ్లు" చెప్పాను.

సుధాకర్‌ను కేకేసి పిలిస్తే రేగు పళ్ళు జేబుతో వాడు పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

తమ్మునితో కలిసి ఆమె దారి బట్టింది.

నేను సైకిల్ వద్దకు నడిచాను.

పరిస్థితుల్నించి తప్పించుకొని పారి పోయేందుకు ఉపయోగించు కోవాలనుకొన్న సెలవుకు ఇప్పుడు అర్థం మారిపోయింది.

"టైం ఎంతయిందండీ" వినయంగా అడిగాడొక యువకుడు తన ఎదుటిసీట్లో కూర్చుని ప్రయాణం చేస్తున్న ఓ మధ్య వయస్కుడుని.

"నే చెప్పను నే చెప్పనంతే!"

"మీరెందుకో కాని వాచీ ఉంచుకుని టైం చెప్పడం లేదు."

"కానీల్లేవు అర్థణాల్లేవు. టైం చెప్పకపోవడానికి నా కారణాలు నాకున్నాయ్. నేనిప్పుడు టైం చెప్పాననుకో. నువ్వు నెమ్మదిగా మాటలు మొదలుబెడతావు. రైలన్నాక ఏదో ఒక స్టేషన్లో ఆగిచస్తుంది కదా. ఒకూల్ డ్రింకో, పాడో ఆఫర్ చేస్తావు. నేను మర్యాదకు నా అడ్రసు ఇస్తాను. ఏదోరోజు నువ్వు వస్తావు. మా అమ్మాయిని చూస్తావు. అది అందంగా ఉంటుంది కాబట్టి నీకు నచ్చుతుంది పెళ్ళి చేసుకుంటాననంటావు.

కాని చేతికి వాచీ అన్నా లేనోడికి

నాకూతుర్నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తానని కలలో కూడఅనుకోకు."

"నిన్న సాయంత్రం మీరు ఇంటికి సరిగా చేరారా?" అని ఒక ప్రయాణీకుడిని అడిగాడు టి.టి.ఇ.

"ఏం--ఎందుకు చేరను? అలా అడుగుతున్నారేం?"

ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు ప్రయాణీకుడు.

"నిన్న సాయంత్రం మీరు నిలబడి ఓ అమ్మాయికి మీసీటు ఆఫర్ చేశారు కదా!"

"చేశాను అయితే?"

"అహా, అప్పుడు కంపార్టుమెంటులో ఆవిడ మీరూ తప్ప ఎవరూ లేరు" అన్నాడు టి.టి.ఇ.

With Best Compliments From

వేసవిలో మీ ముంగిళ్ళలోకి వస్తున్న "ఆహ్వానంతో ఆహ్వానం పలుకుతుంది."

PICK 'N' MOVE

క్వాలిటీ ఐస్‌క్రీమ్ షాప్

స్టెల్లాకాలేజీ, విజయవాడ